

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 225/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovvej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 To 71/2019 z 11. júla 2019 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 10. februára 2022 (podaná na pošte 8. februára 2022, pozn.) doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 11, 12 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 49 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 71/2019 z 11. júla 2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Súčasne žiada zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Súčasne požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, pretože nevlastní žiadny majetok, teraz je vo výkone trestu odňatia slobody, a tak nemá dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie advokáta.
2. Ústavný súd si na ten účel vyžiadal všetky listinné materiály a rozhodnutia všeobecných súdov k prípadu sťažovateľa, z ktorých vyplýva nasledovný podstatný skutkový stav veci:
3. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 15/2019 z 23. apríla 2019 bol sťažovateľ odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov pre trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona so zaradením do ústavu na výkon trestu

odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súčasne mu bol uložený trest prepadnutia vecí špecifikovaných vo výrokovej časti rozsudku. Rozsudok bol sťažovateľovi doručený 6. mája 2019.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a odsúdil sťažovateľa na trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace. Súčasne odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín vyhovel, pretože bolo dôvodné. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 11. septembra 2019.

5. Následne proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ prostredníctvom svojej obhajkyne dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 5 Tdo 53/2021 zo 14. októbra 2021 rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 26. novembra 2021.

6. Okresný súd potom na verejnom zasadnutí uznesením z 10. decembra 2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nt 175/2019 zamietol návrh sťažovateľa na obnovu trestného konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 3 T 15/2019, pretože neboli splnené podmienky na povolenie obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku. Toto uznesenie okresného súdu neobsahuje písomné odôvodnenie, pretože po jeho vyhlásení sa sťažovateľ, obhajca a prokurátor vzdali práva na podanie sťažnosti v lehote 3 dní od jeho oznámenia. Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 20. decembra 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta, že k porušeniu jeho základných práv v bode 1 malo dôjsť:

a) nezákonným, arbitrárnym a svojvoľným rozsudkom krajského súdu, pretože nesprávne právne kvalifikoval skutok, pre ktorý bol stíhaný. V tejto súvislosti poukazuje na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 58/2020 z 9. marca 2021 a názor sudcu tohto senátu Petra Straku vyjadrený v jeho odlišnom stanovisku, s ktorým sa stotožňuje,

b) nesprávnym stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. Tpj/78/2011 z 12. decembra 2011, ktoré je už neaktuálne (všeobecné súdy rozhodovali podľa tohto stanoviska do 31. júla 2019 a trestná sadzba v intenciách zjednocujúceho stanoviska bola neprimeraná, čo je neprípustné, čím došlo k vytvoreniu nespravodlivého odsúdenia sťažovateľa a neústavnému výkladu novej právnej úpravy platnej od 1. augusta 2019, ktorá by bola pre sťažovateľa nepochybne priaznivejšia (ústavný súd k tomu dodáva, že ide zákon č. 214/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, pozn.).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich nedostatkov zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, vyhodnotiac ho za obsahovo zrozumiteľné a jasné, pretože ani dodatočné kvalifikované zastúpenie sťažovateľa by pre neho neprinieslo úspech v konaní pred ústavným súdom.

11. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu oneskorenosti [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

12. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietaný napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť proti nemu nebola podaná včas. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

13. Je zrejmé, že v zmysle § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde platí, že v prípade, ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť už od doručenia rozhodnutia o prvom mimoriadnom opravnom prostriedku (teda od rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 26. novembra 2021), a nie až od rozhodnutia o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy, v ktorom konaní navyše sťažovateľ ani neuplatnil riadny prostriedok nápravy a vzdal sa podania sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu všeobecného súdu, ako to vyplýva z bodu 6.

14. Keďže ústavnú sťažnosť podal sťažovateľ na pošte až 8. februára 2022, teda celkom zjavne po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa, z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania napadnutým rozsudkom krajského súdu

odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde pre oneskorenosť (bod 2 výroku tohto uznesenia).

15. Bolo preto už bez právneho významu zaoberať sa návrhmi a argumentmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

III.1. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

16. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadala, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

17. Ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zřejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 1 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu